

Т.В. ЧЕРНИЧКО

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

С.Ф. ЧЕРНИЧКО

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності,
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Ужгород, Україна

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Основною рисою сучасного ринку праці є його значна територіальна структурованість. Навіть в межах окремого регіону, не говорячи вже про національний ринок праці, існують певні території, які в більшому, або меншому ступені забезпечені трудовими ресурсами. Безперечно вагомим елементом розвитку регіонального ринку праці є розмір середньої заробітної плати. Економічно обґрунтовано, що території з вищим рівнем розвитку реального сектору, більшою концентрацією підприємств, а, відповідно, вищим за середньостатистичний рівнем заробітної плати, характеризуються більшим рівнем концентрації трудових ресурсів, або значним трудовим потенціалом.

Міжрегіональне переміщення робочої сили є складним економічним процесом, оскільки пов'язано не тільки зі зміною рівня заробітної плати, а й значними інфраструктурними та соціальними проектами (будівництво житла, соціальної інфраструктури тощо). Суб'єкти підприємницької діяльності, самостійно, без активної фінансової та інших видів підтримки з боку держави, неспроможні забезпечити значні потоки міжрегіональної міграції трудових ресурсів.

Відсутність активної державної регіональної політики, обмеження участі держави у даному процесі призводить до того, що розподіл у просторі трудових ресурсів і суб'єктів регіонального виробництва відбувається з порушенням правил раціональної економічної поведінки та без врахування стратегії розвитку регіону.

Участь держави у формуванні пропозиції трудових ресурсів на регіональному рівні може відбуватися за трьома основними напрямками:

- активізація та стимулювання переміщення трудових ресурсів між регіонами країни або в межах міжнародного ринку праці;
- стимулювання внутрішньо-регіональної міграції трудових ресурсів (структурне регулювання ринку праці), тобто переміщення трудових ресурсів між секторами регіонального господарства;
- державна політика, спрямована на формування трудового потенціалу (активна державна політика в освітній сфері, підготовці та перепідготовці трудових ресурсів).

Протягом останніх років більшість європейських країн, особливо постсоціалістичних, стикнулися з проблемою дефіциту трудових ресурсів. Особливо це стосується депресивних територій, розвиток яких ускладнюється проблемою поглиблення рівня глобалізації ринку праці.

Застосування першого з запропонованих напрямів державної політики пов'язано зі створення додаткових позитивних стимулів, спрямованих на посилення міграційних процесів або розширення пропозиції ринку праці за рахунок міжнародної міграції. Центральні та регіональні органи управління повинні забезпечити:

- створення інформаційної мережі, діяльність якої буде спрямована на інформування потенційних працівників щодо існуючої потреби у трудових ресурсах в окремих регіонах або секторах економіки;

- забезпечувати «перетік» трудових ресурсів в межах регіону до підприємств та сфер діяльності які є стратегічними та пріоритетними в структурі економіки регіону та характеризуються вищими рівнем продуктивності праці;
- за потреби стимулювати збільшення обсягу фінансових ресурсів у розвиток соціальної інфраструктури саме на рівні територій або територіальних одиниць, які потребують збільшення трудових ресурсів, шляхом залучення ресурсів і приватного бізнесу;
- впровадження спеціальних міграційних програм та забезпечення фінансової підтримки мігрантів.

Потреба у структурному регулюванні розвитку ринку трудових ресурсів на регіональному ринку пов'язано зі змінами у структурі економіки регіону. Особливого значення даний напрям набуває в умовах значних трансформаційних змін на регіональному рівні або зміні у кон'юнктури світової економіки (за умови високого рівня інтегрованості економіки регіону). Активна участь держави у процесі структурних змін може бути спричинена і наслідками окремих її політичних дій. Наприклад, значна лібералізація міжнародних економічних відносин та посилення євроінтеграційних процесів призвели до значної трансформації структури комплексу більшості економічних районів України.

У попередньому періоді розвитку економіки України і діяльність більшості українських підприємств були тісно пов'язані з РФ. Історично сформовані господарські відносини, які активно підтримувалися на державному рівні, були закріплені багаточисельними міждержавними програмами розвитку та співпраці, протягом незначного проміжку часу втратили свою актуальність і були розірвані. Наслідком політичних дій стало погіршення результатів економічної діяльності багатьох підприємств України. Необхідність перегляду видів економічної діяльності та структури економіки більшості регіонів України в умовах переорієнтації співпраці з Європейським Союзом призвели до виникнення надлишку кваліфікованих трудових ресурсів за одними видами економічної діяльності та значного дефіциту – за іншими.

Позиція держави у вирішенні даної проблеми повинна полягати у застосуванні комплексу заходів регуляторного характеру, спрямованому на врівноваження існуючого попиту та пропозиції на ринку праці. У короткостроковому періоді – шляхом забезпечення підготовки та перепідготовки трудових ресурсів за вимогами ринку та створенням економічних стимулів для приватних товаровиробників у самостійній підготовці кадрів.

У довгостроковому періоді діяльність держави повинна бути спрямована на узгодження стратегії розвитку регіону (з чітким обґрунтуванням розвитку за пріоритетними видами економічної діяльності) зі стратегією формування трудового потенціалу регіону. Розвиток системи професійної освіти, створення мережі центрів підготовки кадрів за відповідними напрямками, у тому числі і з залученням фінансових ресурсів з боку підприємств дозволять забезпечити збалансування попиту та пропозиції на трудові ресурси на регіональному ринку праці.

Ефективне регулювання структури та обсягів трудових ресурсів є неможливим без формування адекватної політики впливу держави на обсяги та структуру залученого капіталу.

Основною метою визначення капіталу в якості об'єкту державного впливу є також забезпечення збалансування попиту та пропозиції на регіональному ринку праці. Лише в даному варіанті регуляторна діяльність держави спрямована не на структуру та обсяги пропозиції трудових ресурсів, а на попит на них.

Вплив на регіональний ринок капіталу є доречним у регіонах з надлишком трудових ресурсів або можливостями для формування трудового потенціалу в майбутньому і досягається шляхом застосування політики переміщення капіталу

(«міграція» підприємств). Перевагами даного методу є інвестування фінансових ресурсів у створення підприємств та можливість вирішення проблем ринку праці на рівні окремих територій.

Метою застосування політики впливу на капітал є формування більш ефективної внутрішньої регіональної структури виробництва і досягається це шляхом:

- стимулювання трансформаційних процесів у структурі виробництва спрямованих на зростання частки галузей з високою доданою вартістю або динамічним попитом на трудові ресурси;
- створення системи фінансової підтримки діяльності окремих виробників або групи підприємств за окремими видами виробництва з метою позитивного впливу на структуру витрат;
- запровадження системи державної підтримки технологічних змін та поживлення інноваційної активності підприємств на рівні регіонів;
- покращення інвестиційного клімату на регіональному рівні з метою створення позитивних імпульсів для зовнішніх інвесторів та розширення їх виробничої активності;
- створення технополісів та техноцентрів, як варіанту поєднання виробничого та наукового потенціалу і розширення можливостей для технологічного розвитку підприємств;
- формування у регіонах «центрів розвитку» шляхом розвитку стратегічно важливих галузей, розвиток яких призводить до мультиплікативного зростання обсягів валового продукту.

В умовах нерівномірного економічного розвитку та недостатнього обсягу фінансових ресурсів саме останній пункт набуває вагомого значення.

УДК 659.4:338.48-611

М.В. ЧОРІЙ

старший викладач кафедри готельно-ресторанного бізнесу,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

PR–ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПРОСУВАННЯ ФЕСТИВАЛІВ

Як відомо, усі PR-технології в сучасному світі винайдені з метою перетворення соціальної реальності на таку, що більше задовольняє потреби певної сфери діяльності. Культурномасові заходи були спочатку винаходом соціальної дійсності, що мали на меті розважити й задовольнити потреби публіки у сфері дозвілля [1].

Дослідивши питання фестивальних піар-технологій сфери туризму можна сказати, що фестивальні заходи мають такі ключові характеристики: розвага, захопливість, руйнування стереотипів, створення цінностей.

Найважливіший момент в питаннях просування фестивалів – це вибір відповідних інструментів і каналів. Найбільш ефективними каналами просування фестивалів вважають:

- пресу;
- радіо і телебачення;
- мережу Інтернет;
- поштові розсилки.

За допомогою преси організатори залучають аудиторію до своїх проєктів, працюють над просуванням фестивалю. З іншого боку, фестивалі самі по собі також представляють інтерес для представників засобів масової інформації: деякі проєкти потрапляють на сторінки обласних видань, деяким приділяють увагу журналісти

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>